

Barnkonsekvensanalys

Nedläggning av Bäckgatans förskola

2025-11-05

Ansvarig genomförare av prövning: Utbildningschef, barn- och utbildningsförvaltningen.

Vad är en barnkonsekvensanalys?

Barns bästa ska vara utgångspunkten för all verksamhet – det slår både barnkonventionen och skollag fast. Syftet med en barnkonsekvensanalys är att säkerställa att barns rättigheter och behov tas tillvara innan beslut fattas. Enligt Skolverkets allmänna råd ska huvudman och rektor göra en barnkonsekvensanalys vid strukturella förändringar som kan komma att påverka barnens vardag.

Barnkonventionen innehåller 54 artiklar. Av särskild relevans i denna analys är:

- **Artikel 2:** Inget barn får diskrimineras. Artikelns säkerställer barns lika värde och rättigheter.
- **Artikel 3:** Barnets bästa ska alltid komma i främsta rummet.
- **Artikel 6:** Barn har rätt till liv, överlevnad och utveckling. Artikelns ger barnet rätten till liv, en bra fysisk hälsa och rätt till utveckling i andlig, moralisk, psykisk och social bemärkelse.
- **Artikel 12:** Alla barn har rätt att komma till tals i frågor som rör dem. När åsikterna beaktas ska hänsyn tas till barnets ålder och mognad.
- **Artikel 24:** Barn har rätt till bästa möjliga hälsa och ska ha tillgång till sjukvård och rehabilitering.

Planerat övergripande beslut: Stängning av Bäckgatans förskola från och med 3 juli 2026.

Vilka planerade åtgärder omfattar beslutet?

- Riskbedömning
- Barnkonsekvensanalys
- Information till personal
- Information till vårdnadshavare
- Nya placeringar i förskola
- Personalomflyttningar
- Överlämning av information och dokumentation mellan förskolor
- Vårdnadshavare ges information och möjlighet till besök i de nya förskolornas verksamhet.
- Introduktion på ny förskola

Berörda barn/barngrupper

Samtliga barn som i nuläget har en placering på Bäckgatans förskola efter den 3 juli 2026.

På vilket sätt berörs barnen/barngruppen av denna fråga?

Barn med placering på Bäckgatans förskola efter 3 juli 2026 kommer att placeras på Kärrs förskola respektive på Bränninge förskola. Möjlighet finns för vårdnadshavare att ansöka om omplacering till annan förskola.

Bakgrund

Under de senaste åren har barnafödandet minskat i Sverige. I januari 2024 noterades det lägst antalet nyfödda sedan 2002. Kommunens befolkningsprognoser visar en tydlig inbromsning i befolkningstillväxten, följt av sjunkande födelsetal, uppskjutna nybyggnationsprojekt samt minskad inflyttning. Sammantaget innebär dessa förändringar att kommunen står inför en situation med ett betydande överskott av förskoleplatser från och med höstterminen 2026 och flera år framåt.

Kommunen har under tidigare år succesivt byggt ut sin förskoleverksamhet i takt med att antalet barn har ökat. I dag ser situationen annorlunda ut – barnkullarna minskar, medan antalet tillgängliga förskoleplatser är fortsatt högt. Detta leder till att resurser inom förskolan riskerar att inte användas effektivt, vilket i förlängningen kan påverka den pedagogiska kvaliteten negativt.

För att möta denna utveckling på ett långsiktigt och hållbart sätt föreslår barn- och utbildningsförvaltningen att Bäckgatans förskola avvecklas från och med höstterminen 2026. Syftet med detta är att optimera användningen av befintliga förskoleplatser inom kommunen och säkerställa att verksamheterna har förutsättningar att erbjuda hög kvalitet i omsorg och utbildning. Genom att minska överkapaciteten ges bättre möjligheter att koncentrera resurser och stärka det pedagogiska innehållet i verksamheterna.

Samtidigt är kommunen medveten om att en nedläggning av en förskola kan väcka oro hos både barn och vårdnadshavare. Det är därför avgörande att varje steg i processen planeras med barnets bästa i fokus. En nedläggning av en förskola ska inte innebära att barns trygghet, utveckling eller lärande äventyras. Målet är att alla berörda barn ska erbjudas en god och trygg övergång till sin nya förskola – med fortsatt tillgång till kvalitativ utbildning i en pedagogiskt meningsfull miljö.

Nuläge på Bäckgatans förskola

Bäckgatans förskola består av två avdelningar: Solen och Stjärnan. Förskolan har kapacitet för totalt 36 barn i åldrarna 1-5 år. På förskolan arbetar 10 tillsvidareanställda personal samt 1 visstidsanställd.

Inför höstterminen 2026 beräknas 28 barn vara inskrivna på förskolan. Åldersfördelningen ser ut enligt följande:

- 9 barn födda 2021
- 9 barn födda 2022
- 5 barn födda 2023
- 5 barn födda 2024

Det finns flera syskonkonstellationer på förskolan, vilket innebär att vissa familjer har fler än ett barn placerat där. I dessa fall är det oftast önskvärt med en samordnad placering för barnen i syfte att underlätta familjens logistik.

Bäckgatans förskola är belägen i ett bostadsnära område och flera familjer har korta avstånd mellan hem och förskola. Ett eventuellt byte av förskola kan påverka vardagslogistiken för familjerna i det fall den nya förskolan ligger längre ifrån barnets bostad.

Placering på ny förskola

Om Bäckgatans förskola avvecklas inför höstterminen 2026 kommer samtliga inskrivna barn att placeras på annan kommunal förskola.

- Barn från avdelningen Stjärnan kommer placeras på Kärrs förskola.
- Barn från avdelningen Solen kommer placeras på Bränninge förskola.

Vid syskonplacering, där barnen idag är placerade på olika avdelningar på Bäckgatans förskola, kommer båda barnen att placeras på samma nya förskola – utifrån det äldre syskonets nuvarande avdelning. Detta görs för att underlätta för familjer och säkerställa att syskon får fortsätta på samma enhet.

Varför Kärrs förskola respektive Bränninge förskola?

Kärrs och Bränninge förskolor är de geografiskt närmaste kommunala alternativen till Bäckgatans förskola.

Kärrs förskola har fyra avdelningar, varav två är för yngre barn och två för äldre barn. Inför höstterminen 2026 finns det tillräckligt med lediga platser

för att ta emot barn från avdelningen Stjärnan, samt syskon från avdelningen Solen.

Bränninge förskola har en liknande struktur med fyra avdelningar, två för yngre barn och två för äldre barn. Här finns platser motsvarande antalet barn från avdelningen Solen. Inga av dessa barn har yngre syskon placerade på förskolan.

Önskemål om placering på annan förskola

Varje barn är unikt, med individuella behov och förutsättningar. På samma sätt kan familjer ha olika behov och förutsättningar i vetskapen om vilken förskola som passar just deras barn bäst.

Om vårdnadshavare, i dialog med sitt barn, bedömer att den erbjudna placeringen på Kärrs eller Bränninge förskola inte är det bästa alternativet för barnet, finns möjlighet att ansöka om omplacering till en annan förskola. Kommunens ordinarie regler för omplacering gäller i dessa fall.

I Habo kommun finns det även fristående förskolor. Önskar vårdnadshavare plats på någon av dessa förskolor sker ansökan direkt till aktuell förskola.

Barnets delaktighet

Enligt artikel 3 i barnkonventionen ska barnets bästa alltid gälla. I det fall barnets vårdnadshavare, i samråd med barnet, inte anser att erbjudande om placering på Kärrs eller Bränninge förskola är det bästa för barnet ansöker vårdnadshavarna om placering på annan förskola. Enligt artikel 12 i barnkonventionen har barn rätt att uttrycka sina åsikter i frågor som rör dem, och dessa åsikter ska beaktas utifrån barnets ålder och mognad. Det är därför viktigt att barnet får vara delaktigt i samtal om eventuell omplacering, i den mån det är möjligt.

Beskrivning och analys av konsekvenser i samband med nedläggning av Bäckgatans förskola

En nedläggning av en förskola innebär en omställning som kan påverka barnens vardag på flera sätt. Det handlar inte enbart om en fysisk förflyttning till nya lokaler, utan också om att möta nya pedagoger, nya grupper och en ny miljö. För att säkerställa att varje barns behov tas tillvara har kommunen analyserat möjliga konsekvenser utifrån flera perspektiv.

I följande avsnitt belyses hur barnens tillgänglighet till förskolan, introduktion i ny verksamhet, trygghet och anknytning samt sociala

relationer kan påverkas vid en eventuell nedläggning av Bäckgatans förskola. För varje område presenteras de åtgärder som planeras för att säkerställa en så trygg och positiv övergång till ny förskola som möjligt – i enlighet med barnets bästa.

Tillgänglighet

Majoriteten av de barn som berörs av en eventuell nedläggning av Bäckgatans förskola bor i närheten av nuvarande förskola. Ett byte till en annan förskola kan därför innebära längre avstånd mellan barnets hem och den nya placeringen, vilket kan påverka familjens dagliga logistik.

För att i möjligaste mån underlätta för familjer har barnen erbjudits plats på de två kommunala förskolor som ligger geografiskt närmast: Kärrs förskola och Bränninge förskola.

Avstånd från Bäckgatans förskola

- Kärrs förskola
 - Gångavstånd: 1,6 km (22 minuters promenad)
 - Cykel: ca 6 minuter
 - Bil: 1,7 km körväg (4 minuter)
- Bränninge förskola
 - Gångavstånd: 750 meter (10 minuters promenad)
 - Cykel: ca 2 minuter
 - Bil: 750 meter (2 minuter)

Även om restiden kan bli något längre för vissa familjer, bedöms avstånden fortfarande vara rimliga. Både Kärrs- och Bränninge förskola ligger inom Habo tätort.

Åtgärder:

- Placering erbjuds på de två kommunala förskolorna som ligger geografiskt närmast Bäckgatans förskola, detta för att minimera förändringarna i vardagslogistiken.
- För vårdnadshavare som önskar placering på annan förskola finns möjlighet att ansöka om plats på annan kommunal eller fristående förskola.
- Hänsyn tas till syskons placering vid erbjudande om ny förskoleplats.

Introduktion i ny verksamhet

Varje barn är unikt och påverkas olika av förändringar. Ett byte av förskola innebär nya lokaler, nya pedagoger och nya kamrater – faktorer som kan medföra oro hos både barn och vårdnadshavare. För att underlätta övergången till den nya förskolan kommer särskilda insatser att genomföras, med fokus på att skapa trygghet, kontinuitet och delaktighet.

Innan barnet börjar i sin nya förskola sker en överlämning mellan barnets nuvarande och kommande pedagoger. Syftet är att ge mottagande pedagoger god kännedom om barnets behov, förutsättningar och tidigare erfarenheter. Detta i linje med artikel 3 i barnkonventionen, där barnets bästa alltid ska stå i främsta rummet vid beslut som rör barnet.

För att barnet ska känna sig trygg i sin nya miljö kommer vårdnadshavare och barn ges möjligheten att delta i öppet hus på den nya förskolan innan introduktionen. Då ges möjlighet att bekanta sig med lokalerna, möta pedagoger och ställa frågor.

Själva introduktionen sker sedan i samråd mellan vårdnadshavare och förskola, och anpassas efter varje barns behov och förutsättningar. Vissa barn kan känna sig trygga snabbt, medan andra behöver mer tid och närvaro av vårdnadshavare under introduktionsperioden.

Åtgärder:

- Överlämning sker mellan nuvarande och mottagande pedagoger inför bytet.
- Vårdnadshavare och barn bjuds in till öppet hus på den nya förskolan.
- Introduktion sker i nära samarbete med vårdnadshavare och anpassas efter barnets individuella behov.
- Introduktionsperioden på den nya förskolan är avgiftsfri (5 dagar).

Trygghet och anknytning

Trygghet och anknytning är grundläggande för att barn ska kunna utvecklas, lära och trivas i förskolan. Ett miljöombyte innebär en omställning för det enskilda barnet, där befintliga relationer till pedagoger och kamrater kan förändras. Därför är det avgörande att övergången till en ny förskola sker på ett sätt som stödjer barnets känsla av tillhörighet och kontinuitet.

Vid ett byte av förskola får barnet nya vuxna omkring sig, vilket innebär att nya anknytningsrelationer behöver byggas upp. Det pedagogiska arbetet

kommer därför att fokusera särskilt på att skapa trygga relationer mellan barn och personal under den första tiden i den nya verksamheten. Detta sker genom ett medvetet arbete med närvaro, lyhördhet och tillitsfullt bemötande.

Läroplanen för förskola (Lpfö 18) understryker att varje barn ska ges möjlighet att utveckla trygghet och känna sig som en del av gruppen. Pedagogerna har ett särskilt ansvar för att se till att alla barn får det stöd de behöver för att skapa och upprätthålla relationer till både barn och vuxna.

Trygghet byggs också genom samverkan mellan förskola och hem. En nära och tillitsfull kontakt mellan pedagoger och vårdnadshavare är viktig, särskilt i samband med förändringar. När vårdnadshavare känner sig trygga i den nya verksamheten påverkar det även barnets upplevelse av trygghet. Därför kommer återkommande dialog och uppföljning att prioriteras under den första tiden på den nya förskolan.

Alla barn har rätt till en trygg förskolemiljö, oavsett om de har behov av särskilt stöd eller inte. För barn som tillfälligt eller varaktigt behöver extra anpassningar är det viktigt att dessa behov identifieras och möts i det nya sammanhanget. Detta är i enlighet med artikel 2 i barnkonventionen, som slår fast att inget barn får diskrimineras, och artikel 6 som lyfter barnets rätt till utveckling och överlevnad.

Även artikel 24, om barnets rätt till bästa möjliga hälsa, är relevant. Ett barns hälsa påverkas av barnets psykiska välbefinnande och känsla av trygghet. Därför är trygghetsarbetet inte bara en pedagogisk fråga – det är också en del av att tillgodose barnets grundläggande rättigheter.

Åtgärder:

- Förskolorna kommer att lägga särskilt fokus på relationsskapande aktiviteter mellan barn och pedagoger samt mellan barn i gruppen.
- Mottagande pedagoger arbetar aktivt med att skapa tillit och anknytning genom en trygg introduktion.
- Det upprättas en regelbunden kommunikation med vårdnadshavare genom samtal och uppföljning kring barnets trivsel, mående och utveckling.
- Barn i behov av särskilt stöd får detta anpassat efter sina individuella behov, även efter bytet av förskola.

Sociala relationer

Att få möjligheten att bygga, bevara och utveckla sociala relationer är en central del av barnets vardag i förskolan. När en förskola läggs ned finns det en risk att viktiga kamratrelationer bryts upp, vilket kan påverka barnets trygghet, trivsel och känsla av tillhörighet. I arbetet med att planera övergången till nya förskolor är det därför av stor vikt att sociala sammanhang bevaras i så hög utsträckning som möjligt.

På Bäckgatans förskola finns två avdelningar: Solen och Stjärnan. I samband med en eventuell nedläggning kommer barnen att erbjudas placering på Kärrs förskola respektive Bränninge förskola. utifrån vilken avdelning de tillhör. Barn från Stjärnan, samt syskon från Solen, placeras på Kärrs förskola och barn från Solen på Bränninge förskola.

Mottagande förskolor är, till skillnad från Bäckgatans förskola, organiserade i åldersindelade grupper. Detta innebär att barnen kommer att placeras på avdelningar med jämnåriga barn i sin nya förskola. Kartläggningen visar att alla barn som byter från Bäckgatans förskola, även syskon, kommer erbjudas placering på ny förskola tillsammans med minst ett barn i samma ålder från sin tidigare avdelning på Bäckgatans förskola. Detta ger goda förutsättningar för att skapa nya relationer, samtidigt som gamla bevaras.

Läroplanen för förskola (Lpfö 18) betonar vikten av att barn ges möjlighet att skapa varaktiga relationer, och att pedagogerna har ansvar för att stötta barnen i detta. Det är viktigt att varje barn får det stöd som krävs för att etablera nya vänskapsband samtidigt som de får möjlighet att upprätthålla tidigare relationer.

Åtgärder:

- Barnen placeras i de nya förskolorna utifrån den avdelning de tillhör idag, för att bevara befintliga kamratrelationer.
- Syskon placeras på samma förskola för att stärka tryggheten.
- Barnen får tillgång till nya barngrupper med jämnåriga, samtidigt som barnen erbjuds plats på ny förskola tillsammans med barn i samma ålder från den tidigare förskolan. Detta skapar möjlighet för barnen att både bibehålla och utveckla sina kamratrelationer.
- Pedagogerna har ett tydligt uppdrag att stödja barnen i etableringen av nya vänskapsband och bidra till en positiv gruppdynamik.

Bedömning av barnets bästa

Vid planering av en eventuell nedläggning av Bäckgatans förskola har barnets bästa varit en central och vägledande princip. Enligt artikel 3 i FN:s barnkonvention ska barnets bästa alltid vara en primär övervägning i alla beslut som rör barn. Detta krav återfinns även i skollagen (1 kap. 10 §), som anger att barnets bästa särskilt ska beaktas i all utbildning och annan verksamhet som omfattas av lagen.

En nedläggning av en förskola innebär en strukturell förändring som direkt påverkar barnens vardag. Därför har kommunen genomfört en barnkonsekvensanalys med syfte att identifiera möjliga konsekvenser för barnen och säkerställa att deras behov tillgodoses under hela förändringsprocessen.

Följande faktorer har varit avgörande i bedömningen av vad som är förenligt med barnets bästa:

- Att varje barn får en trygg, välplanerad och stabil övergång till ny förskola.
- Att barnet får fortsatt tillgång till en pedagogisk verksamhet av hög kvalitet med behörig personal och goda lärmiljöer.
- Att barnets sociala och emotionella behov beaktas i samband med placering.
- Att barn med särskilda behov erbjuds anpassade lösningar och stöd även i sin nya förskola.
- Att vårdnadshavare ges möjlighet till inflytande, information och dialog inför beslut om placering.

Kommunen bedömer att de planerade åtgärderna – så som att barn från samma avdelning flyttas till samma förskola, individuella överlämningar, tillgång till trygga miljöer och involvering av vårdnadshavare – skapar en stabil grund för att varje barn ska få en god fortsättning i sin utbildning.

Föreslagna åtgärder

För att minska eventuella negativa konsekvenser av den föreslagna nedläggningen av Bäckgatans förskola har kommunen identifierat flera konkreta åtgärder. Dessa syftar till att säkerställa en trygg, smidig och så lite påfrestande övergång som möjligt för de barn och vårdnadshavare som berörs.

Följande insatser planeras:

- **Erbjuda plats i närliggande förskolor**
Barnen erbjuds placering på Kärrs förskola eller Bränninge förskola, beroende på vilken avdelning de gått på tidigare. Dessa förskolor ligger geografiskt nära Bäckgatans förskola och har kapacitet att ta emot barnen.
- **Ny förskola utifrån avdelningstillhörighet**
Placeringarna sker med hänsyn till barnens tidigare avdelningstillhörighet, i syfte att behålla befintliga relationer och främja trygghet i övergången.
- **Genomföra individuella överlämningar**
En strukturerad överlämning mellan avlämnande och mottagande pedagoger ska säkerställa att varje barns behov, styrkor och eventuella stödbehov tas om hand på ett bra sätt i den nya verksamheten.
- **Säkra fortsatt stöd för barn med särskilda behov**
Barn med särskilda behov kommer att få stödåtgärder anpassade till den nya förskolans miljö, i samverkan med vårdnadshavare och eventuell extern kompetens.
- **Erbjuda information och dialog**
Vårdnadshavare kommer att bjudas in till informationsmöte och ges där möjlighet att ställa frågor, uttrycka synpunkter samt få stöd inför bytet av förskola.
- **Involvera pedagoger i förändringsarbetet**
Pedagoger från både den avvecklade och mottagande förskolan involveras i planeringen och genomförandet för att skapa god kontinuitet och trygghet för barnen.

Dessa åtgärder syftar till att uppfylla barnkonventionens och skollagens krav om att barnets bästa ska stå i centrum, samt att skapa goda förutsättningar för varje barns fortsatta utveckling, lärande och trygghet i den nya förskolemiljön.

Slutsats

Den föreslagna nedläggningen av Bäckgatans förskola från höstterminen 2026 grundar sig i demografiska förändringar som medför ett betydande överskott av förskoleplatser inom kommunen samt prognoser som talar för minskade barnkullar de närmsta åren. För att säkerställa effektiv

resursanvändning och upprätthålla en hög kvalitet i förskoleverksamheten i hela kommunen föreslås en omstrukturering. Samtidigt är det av största vikt att barnens bästa förblir vägledande i hela beslutsprocessen.

Genom denna barnkonsekvensanalys har kommunen identifierat och analyserat hur beslutet kan påverka de barn som berörs. Det står klart att förändringen innebär vissa utmaningar – särskilt vad gäller trygghet, kontinuitet och sociala relationer. Samtidigt bedöms det utifrån de föreslagna stödåtgärderna, möjligt att genomföra förändringen på ett sätt som är förenligt med barnets bästa.

Kommunens målsättning är att, genom att minska överkapaciteten, långsiktigt bibehålla kvaliteten inom förskolan – både för barn och för personal. Kommunen kommer att arbeta systematiskt med övergången till annan förskola, i nära dialog med barnens vårdnadshavare och förskolans personal, för att varje barn ska ges en god och trygg fortsättning på sin utbildningsresa och för att förändringen ska kunna genomföras på ett sätt som är förenligt med barnets bästa.

Riskbedömning

En riskbedömning görs i samverkan med de fackliga organisationerna.

Kostnader

Kostnader för Bäckgatans förskolas lokaler är idag 948 tkr om året. I summan ingår hyra, städ och vaktmästeri.